

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 25 Octobrie.

Din Orient vine lumina, așa am învățat noi, și așa s'a susținut multă vreme în lume.

Din Orient, și încă din frumoasa capitală a imperiului otoman se revarsă acum lumina în intunecosul labirint politic, în care ne aflăm, și centrul acestei lumini este tinărul împărat al Germaniei, care a făcut vizită fatalistului sultan al Turciei spre a sigila politica inaugurată și accentuată de principele de Bismarck, că Germania voescă cu ori ce preț se susțină pacea în Europa.

Și în noianul de lumină, care se revarsă acum din Orient e bătătoriu la ochi contrastul cel mare dintre tinărul împărat german, în care este încarnată o extraordinară vitalitate, e marcată voința de a delatură toate obstaculele ivite în drumul politicii croite de cancelariul de fer și între omul mort, după-cum cu predilecțiune se exprimă diaristica despre domnitoriul Turciei, care cuprins de un fatalism propriu potențailor din Orient, privește cu ochii rētați la dezvoltarea lucrurilor.

Primirea junelui împărat a fost grandioasă, și curtea sultanului și a dezvoltat totă pompa orientală ca primirea să aibă un caracter per eminentiam sērbătoresc.

Pretutindena în mare de lumină a innotat oșpele sultanului, și fabuloasa pompă dezvoltată nu a rămas fără efect asupra inimii junelui împărat.

Intre impregiurări extraordinare s'a făcut această călătorie la Constantinopol. În capitala Greciei împăratul Germaniei a fost de față la un act dintre cele mai sērbătoresci, la cununia surorii sale cu mostenitoriul de tron al Greciei. Din acest incident s'au arangiat mari festivități, cari au predispus spiritul junelui împărat pentru impresiuni nobile, și l'a predispus mai cu sēmă pentru binefacerile păcii.

La aceste sērbători a fost present mostenitoriul de tron al Angliei, ca unchiu al împăratului german, mostenitoriul de tron al Rusiei, ca vēr al clironomului grecesc; s'a făcut așa dīcend o sērbătoare familiară, care predispuie pe om pentru traiu pacinic.

Monumentele de artă ale Greciei antice, locurile istorice pline de glorie, locul născerii, al viețuirii, al faptelor sēvērșite de bărbații epocali ai Greciei din vechime, toate acestea au avut mare efect asupra spiritului scrutătoriu și primitoriu de impresiuni al junelui împărat al Germaniei.

Și ori cine cu plăcere va luă act despre entusiasmul, cu care vorbesc împăratul despre clasică Athenă, telegramele adresate lui Bismarck din patria lui Pericle, din patria artelor și a științei sunt

dovadă, că împăratul e pētruns, că toate acestea s'au putut face sub binefacerile păcii și a bunei înțelegeri între cetățeni.

Voința de a susțină pacea, dorința de a promovă artele și știința, voința de a imprăști lumina, aceste s'au incubat în inima junelui împărat german, și ele s'au potențat în fața fatalismului, de care s'a isbit împăratul la curtea sultanului.

Sub asemenea impresiuni se întorce deci din Orient un domnitoriu june, vigoros, plin de viață și doritoriu de a lucra pentru prosperarea imperiului seu. Din clasicul oraș Athena se întorce cu o comoră de impresiuni, cari chiar și când politica principelui de Bismarck nu ar fi îndreptată spre pace, ele l'ar impinge în direcțiune de pace, sub ale cărei binefaceri înfloresc artele, înfloresc știința.

Călătoriei împăratului Wilhelm la Constantinopol în general nu i se dă importanță politică, deși nu se pōte negă, că faptul vizitei la curtea domnitoriului Turciei prin sine și de sine are o deosebită importanță politică, această chiar și când el e redus la un simplu act de curtenie, deore ce prin această se dă convenita importanță imperiului turcesc pentru conservarea păcii europene.

Revista politică.

Doi evenimente preocupă presa și cercurile politice conducătoare: întâlnirea dela Friedrichsruhe și călătorie împăratului german în Orient.

La Friedrichsruhe a călătorit ministrul nostru de externe, cont. Kalnoky, ca să cerceteze, ca de obicei, pe cancelariul german, Bismarck.

De un șir de ani se practică această întâlnire a bărbaților, cari conduc destinele celor mari și cari și au pus misiunea nobilă de a apără și menține pacea europeană cu cele mai mari sacrificii chiar.

Nici când însă acestei vizite, ce o a făcut ministrul nostru de externe, nu i s'a atribuit o importanță mai mare politică ca și acum.

Dela ultima întâlnire a acestor doi bărbați în Berlin s'au perondat un șir de evenimente, preste cari nu se pōte trece ușor la ordinea zilei, evenimente provocate de cei mai puternici domnitori, cari trebuiesc bine studiate și precisate, pentru ca nu mai la urmă să ne pomenim cu o complicațiune a lucrurilor, care să nu se mai pōtă aplană.

Acestea sunt și motivele, cari au îndemnat mai ales pe presa vieneză ca în ajutorul întevederii dela Friedrichsruhe să vină cu articoli lungi, dând acestei chestiuni cea mai mare importanță politică, dela a

cărei problemă depinde pacea sau conflictul european. Și tot acestea sunt și motivele, ce îndemnă pe presa berlineză a consacra articoli ministrului nostru de externe, constatând, că în actualele impregiurări cea mai grea și mai oboșitoare rolă diplomatică o are cont. Kalnoky, căci dela direcțiunea politică, ce o precisază dēnsul, urmază, că Austro-Ungaria să pōtă sau să nu pōtă evita conflictul european, ăr terenul politic de acum atăta e de prețipis, încât trebuie să aibi o deosebită iscusință și voință spre a nu greși și a nu atrage consecințele desastrose.

Probabil, că ministrului nostru de externe va urmă și premierul italian, carele în butul tuturor demonstrațiunilor, ce se fac contra politicii, ce o urmază, ține chiar cu riscul vieții la alianța statelor centrale. Acesta impregiurare nu eschide însă nici decât ca ministrul Kalnoky și cancelariul Bismarck să se asigure cât mai tare de spriginul reciproc, căci Germania și Austro Ungaria sunt ași mai espuse curentului politic, ce s'a dezvoltat,

Germania, ce i drept, — pōte fi măgulită cu un bărbat ca Bismarck, pōte fi măgulită, că factorii politici ai statelor aliate alērgă ași să cerceteze și să erueze intențiunile cancelariului de fer, dar în măgulirea sa să nu uite, că poziția sa e tocmai așa de amenințată, precum e a celorlalte puteri aliate.

De altfel Germania însăși caută a se răzima mai tare pe puterile sale proprii și numai apoi a se încrede și pe spriginul puterilor aliate. Acesta s'a observat, când s'a pregătit proiectul de lege militară și și mai demonstrativ a accentuat-o zilele trecute contele Waldersee, șeful statului maior german, carele cu ocaziunea prezentării proiectului a răspuns între altele astfel: Că eu a-și dorî resbelul este o absurditate. Voesc numai ca să fim așa de tari, încât să tăiem pofta inamicilor de a ne atacă. Dacă însă prevedința, ne-ar trimite un războiu, me aflu în pozițiune a asigură, că misiunea mie incredințată o voi realisă cu succes. Armata noastră e cea mai superioară în vitejie, aliații noștri ne sporesc puterea și sunt în tot cazul puternici amici ai păcii.

Pecând dar puterile aliate caută a întări tot mai mult legăturile de amicitie, tinărul împărat german caută să deoblige pe toți domnitorii ai face vizita în Berlin, pentru că pe această cale tractările diplomatice sunt cu mult mai ușore și mai sigure de succes.

Așa se esplică și călătorie sa la Constantinopol în capitala imperiului turcesc, singurul stat, care e menit a ține în cumpenă pretensiunile ambițioase ale statelor, cari cu ori-ce preț vor să pună mâna pe cheia Orientului.

FOIȚA.

Cuvinte sufletesci

(Urmare din Nro. 114.)

Bucuria nu lipsescă nici odată, unde este lucru, ordine și fidelitate.

Cunōscē ceea-ce poți și ce nu poți, ceea-ce trebuie să faci și ceea-ce trebuie să lași nefăcut, și când ai ajuns la această cunōscință, atunci esti însufletit de înțelepciunea cerescă!

Cu cât se înmulțesc suferințele tale, pe atât și mărește și puterea a le suferi.

Cine nu pōte iubi, acela nu scie trăi cum se cade.

Nu vorbi de luptele tale interne, până-ce nu ai invins.

La lumină ajungi prin întunerecul nopții.

Mōrtea celor iubiți — învețe pe cei rămași în viață a trăi și a muri!

Diferitele tale lucrări să fie una în ochiul adevărului

Amorul curat preface visul vieții în realitate.

Fii bun în apropiere, și nu apărea rău în depărtare.

Împinesce și cel mai mic lucru, ca și cel mai mare cu seriozitate, iubire și demnitate.

Cu cât a fost asteptarea mai durerōsă, cu atât va fi gustarea mai plăcută.

Fă te în fie care și mai conform cu tine și mai fidel.

Invață binele dela cei mai răi și înțelepciune dela cei nebuni.

Nici odată să nu îți întunece plăcerile sensuale demnitatea și a tot rēplățitoriuul teu viitoriu.

Umblă pe calea cea drēptă a datorinții, a ordinii și a iubirei, — și apoi n'are să-ți pese nici de opiniunea amicului, nici de aceea a inamicului.

Intrăbă-te adesea: cum a-și lucră acuma, dacă a-și vedē pe ingerii, cari sunt martori ai celor mai nevedute fapte.

Ōmenii buni nu mor nici odată în inima celui bun; prietenii crestinesci trăesc în inima creștinului.

Binele ce l'ai făcut — uită-l, și caută a face ceva mai bun.

Fii din ce în ce mai iubitoriu și așa te vei apropiă mai mult de iubire.

Cine se dedă a gustă binele cu recunōscință, va învăță a suferi și răul.

Invață a primi cu recunōscință și a dă cu plăcere.

Ce este mai frumos ca frumos?.. Generositatea în vestmēntul obedienței.

A se folosi de amicul seu este înțelepciune; mai mare înțelepciunea se folosi de fie-care neamic pentru salvarea sa.

Ceea ce nu poți și nu este iertat să ai, — nu-ți o preface în trebuință.

Turcia deci trebuie susținută în integritatea sa, cu toate că cu ea nu se poate încheia un tratat, pe care se te poți baza, deorece diplomația Turciei nici când nu s'a dat cu mâinile legate pe seama diplomației europene. Turcia e neîncredătoare și cu atât mai tare acum, când știe, că pretenția, ce i-o dispută statele europene, e în combinațiune cu multe deobligații, cari nu-i sunt decât numai vătămătoare intereselor ei. Sultanul se află într-o dilemă gravă, pe deoparte nu voesc să stea alături cu dușmanul său din vechime, cu Rusia, pe de altă parte nu ar merge bucuros mână în mână cu Germania, spre a nu înrătăți și mai tare pe Rusia, căreia îi mai dătoresc sume considerabile de bani dela războiul ultim și pentru că în urma urmelor tot cu Rusia va avea de lucru.

Germania de alt-cum și are asigurată pretenția Angliei, și acest stat exerciază o mare influență asupra Turciei și în cazul unui conflict european totuși ar pute constrânge, dacă nu înduplecă, pe Turcia a lua atitudinea puterilor aliate.

Cultul divin în biserica veche creștină.

(Urmare.)

Acosta carte a fost un izvor de bogăție, din care și-au adunat ei o comoră deosebită; din cartea aceasta și au câștigat ei mare știință, precum ne spune Ieronim (episcop din Egipt din secolul III), că acesta prin neconținută citire în bibliie și meditare asupra ei și-a făcut sufletul său o bibliotecă a lui Christos; tot Ieronim ne spune și despre o veduvă evlavioasă cu numele Blessila, care era de o constituție așa de slabă, încât abia se ținea pe picioare, cu toate aceste însă nici când n'au aflat-o, fără de a avea bibliia în mână.

Nu erau creștinii cei dintâi așa de egoști, ca știința bibliiei să și-o conserve numai pentru sine, ci o comunicau și copiilor și slugilor lor, stăruiind cu totdeainsul ai întări pe toți în disciplina lui Christos. Eusebiu (în „viața lui Constantin“ IV. c. 51, 52) spune despre Constantin, că grija lui cea mai mare față de copii săi a fost aceea, de a le asigura fericirea sufletului lor, plantând în inima lor sămânța pietății, și introducându-i în cunoștința lucrurilor divine. Er când i-a luat să guverneze cu el, atunci totdeauna îi sfătuia și cu gura și în scris, că cunoștința și frica lui Dumnezeu, a împăratului lumii, să o prefereze ei față de toate lucrurile lumii, ba chiar și față de saluta imperiului însuși. Acosta a fost cauza, că atât de mult lauda Nazianzanul (or. 10) pe mamă sa. Adecă ea nu s'a consacrat lui Dumnezeu numai pentru sine, ci ea a făcut aceste pentru ca să lase moștenire copiilor ei. Drept aceea fiica sa Gorgonia a și fost o demnă moștenitoare a principiilor sfinte ale mamei sale, așa, că ea cu tot zelul pășia pe urmele mamei sale, și nu numai că reținea pe bărbatul ei dela păcat, ci și copii și nepoții ei i-a crescut în frica lui Dumnezeu (Nazianz. or. 11.)!

Sub astfel de disciplină au fost crescuți atunci creștinii, li-se plânta de timpuriu religiozitatea, care propășia așa, încât nici nu puteai merge la câmp fără de a suferi pe plugari cântând Aliluia, pe secerătorii înțonând un cântec sacru, și pe vieri cântând psalmii lui David (Chrisostom om. asupra psalmului 116).

În modul acesta venerau creștinii cei dintâi pe Dumnezeu, când erau în casele lor. Acuma să vedem, cum îl venerau ei în biserici, în adunările lor publice, deosebit Duminică. Nesmintit n'a putut să fie altcând cultul divin public atunci, decât după împăduririle timpului și ale locului și drept aceea diferit și nu uniform (vezi Șaguna, ist. bis. I § 103). Poate că a-și fi dispensat de a căuta mai departe după urme, dacă voiu cită aci numai ceea-ce a scris Iustin Martirul și Tertullian în apologiile lor despre cultul public creștin. Dar sunt conștienți, că amândoi acestia n'au avut scopul de a face descriere detaliată și precisă a celor ce s'a petrecut în adunările lor publice, ceea ce se învederă de acolo, că Iustin Martirul în apologia sa nici cu un cuvânt nu amintea

Fie care și este un învățător, care te învață ceea ce nu te învață nici o altă și.

Ce înalțimi și prăpastii nu descopere acela în sine, care se cunoștea pe sine însuși.

Învăță în fie-care și dela cei în viață a muri, — și dela muribunzi a trăi!

Mai forte în fie care diminuează, — mai modest în fie-care s'era.

Întrebăte cel puțin de dece-ori pe și: care este ținta aspirațiilor mele.

În fie care și deșteptate pentru a învăța, a în bunățate și a lauda.

Cine alergă spre țintă, — tace, merge înainte și nu se teme de nici un rău.

Cel care vrea ce este mai bun, trebuie adesea să guste ce este mai amar.

(Va urma.)

tesce despre cântările și psalmii, cari tocmai pe timpul său au fost o parte principală a cultului creștin, ceea ce nu o poate nega nimeni, care numai cât de puțin a privit în istoria bisericească. De aceea voiu cită atât din acesta cât și din alți părinți bisericești aceea, ce mi-se pare a fi format ființa cultului public deosebit.

Înainte de toate când se adunau ei deschideau adunarea lor prin rugăciuni, precum îndigităză acesta cel puțin în mod presimpțoriu Tertullian (apolog. c. 39): Noi ne adunăm în onoarea Dumnezeului nostru, pentru ca nu altcând, decât ca o armată concentrată să-l biruim prin rugăciunile noastre, care (armată) este o putere lui plăcută și cuvințioasă. Că așa a fost, vedem și din praeca bisericești de astăzi, unde erau și toate serviciile deosebite se încep cu rugăciuni, deși firesc acum — probabil numai pentru prescurtare — acestea să cetesc numai în taină de către conducătorii (preotul funcționarului cultului deosebit). — După aceea cetiau ei în bibliie, atât în Testamentul vechiu cât și în cel nou, atât în faptele apostolilor, cât și în scrierile profeților (Iustin Martirul în apologia sa a doua). Dar cât a cetia ei în acele cărți la fie-care adunare a lor, aceea nu se știe: căci acesta nu era determinat, fiindcă adunările lor de multe ori erau conturbate de păgâni. Șaguna (ist. bis. I §. 145) dăce: „că — în secolul II. — din locurile s. scripturi se cetia astfel de capete, cari se potriveau cu zilele și sărbătorile... și că după Pashalnicul lui Ippolit: „pentru fie-care și în an a fost hotărât locul din s. scriptură, ce se cetia la slujba deosebită“ (Șaguna loc. cit.)

Atât Iustin cât și Tertullian (în apologiile lor) dăce, că ei cetiau numai atâta, cât permitea ocaziunea și împăduririle timpului de atunci. Că se cetia în biserici nu numai din cărțile canonice, ci și din alte cărți ale bărbatilor apostolici, cari au fost renumiți prin religiozitatea și evlavie lor. Astfel de cărți au fost epistola lui Clemente Romanul către Corinteni, despre care Dionisie episcopul din Corint (care a trăit pe la 172) scrie episcopului Soter din Roma următoarele: „Astăzi am serbat noi Duminică, în care am cetit noi epistola Voastră, care și de aici înainte o vom ceti spre folosul nostru, precum facem și cu epistola lui Clemente, carele a scris-o către noi“ (Eusebiu, ist. bis. IV c. 23).

Tot astfel de ne spune Ieronim despre cărțile lui Efreem, care a fost un preot renumit la Edessa, că cărțile acestuia se cetiau public în unele biserici după cetirea s. scripturi.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Dela Curte). Maj. Sa monarhul a sosit la Gödöllő, tot acolo a plecat dela Miramare și arhiducesa Maria Valeria cu arhiducele Salvator. Maj. Sa împărătesa-regina petrece la Corfu.

* (Himen). Dl David Chiujdea, cleric absolut și Anastasia Ioan Fluceș și vor serba actul cununiei lor în 29 Oct. st. v. a. c. a. m. în biserica gr. or. din Șinca nouă.

* (Împăratul german în Constantinopol.) Bineventarea împăratului german prin sultanul s'a făcut înaintea palatului Dolma-Bakce și a fost cât se poate de cordială. Abia pași împăratul Wilhelm pe uscat, când sultanul Abdul-Hamid alergă vesel înainte și îi strinse de mai multe ori mâna foarte emoționat. Salutarea s'a făcut în limba franceză, apoi sultanul se îndreptă spre împărătesa și îi sărută mâinile. Împărătesa luă la braț pe sultanul, lor le urmă împăratul, principele Henric și somitățile militare, cari eșiră spre întimpinare și purtau hainele cele mai bogate. După-ce ajunseră înaintea trăsurilor, împăratul recomandă însuși persoanele din suita sa, sultanul arăta deosebită bună voință față cu contele Herbert Bismarck, și se interesa de sănătatea cancelarului Bismarck, apoi recomandă el împăratului german pe somitățile turcești. La un semn al sultanului se prinseră caii înhamăți cu cele mai bogate hamuri la trăsurile aurite și porniră la palatul Yildiz. În trăsura primă ședea împărătesa cu sultanul, în a doua împăratul cu principele Henric, urmară apoi suitele. Toate ulițele, prin cari au trecut, au fost pompos împodobite, și mulțimea de câni, cari cutreerău stratele a perit ca prin minune. Mai multe mii de soldați făceau spalir și o mulțime de muzici intonau imnul german. Defilarea decurse în cea mai bună ținută.

Prânțul dat în palatul Yildiz era servit în cele două săli alăturate. Într'una era întinsă masa suveranilor, la care s'a așezat sultanul, având la dreapta sa împărătesa, pe prințul Henric, pe comitele de Bismarck și la stânga sa pe împăratul, pe ducele Frideric-Wilhelm de Meklenburg apoi pe ambasadorii, suitele și damele. În a doua sală a luat parte marele vizir, funcționari, ofițeri germani și turci. La masa sultanului, prânțul era compus din 12 felii de bucate, era servit într'un serviciu de aur, în a doua sală, într'un serviciu da argint. Bogăția mesei a provocat admirația augustilor oșpeți, care în tot timpul mesei au conversat cu multă veselie cu sultanul. Împăratul și sultanul păreau a fi în cele mai bune dispozițiuni. Masa s'a isprăvit la 9 ore. În timpul prânțului, sultanul a oferit prințului Henric și conțelui de Bismarck ordinul Osmanie cu placa de

brilante d. d. de Wittig, general de Hahnke, de Lucanus, marele mareșal al curții de Liebenam au fost decorați cu marele cordon Osmanie, er împăratul a oferit marelui vizir Kiamil Pascha ordinul „vulturul-negru“ și alte ordine. S'era parcul din Yildiz a fost luminat într'un mod strălucit cu un foc de artificii.

Împăratul și împărătesa au vizitat mai multe localități, au făcut călătorii pe mare. Sub conducerea sultanului a vizitat împărătesa haremul sultanului. În harem a fost primită de cele 7 femei legitime ale sultanului și de femeile lui laterale. Impresiunea ce i-a făcut bogăția și curățenia haremului a fost de tot plăcută. Două fice ale sultanului au executat la clavier mai multe piese ale savanților compozitori. Surorurile sultanului n'au fost în sala de primire.

* Constituirea societății academice „Petru Maior“ pe anul 1889/90 s'a făcut în următorul mod:

A) Comitetul:

Președinte: Pavel Opriș stud. phil., V.-președinte: Valeriu Branice stud. phil., secretariu: Iosif Blaga stud. phil., cassariu: Emilian Popescu stud. phil., controlor: Vasile Moga stud. tech., bibliotecariu: Ioan Onciu stud. tech.

Notari: Ioan David stud. jur., George Juga stud. philosoph.

Econom: Petru Anca stud. jur.

B. Redacțiunea.

Redactor: Virgil Onițiu stud. phil.

Colaboratori: Tit Non Babeș stud. jur., Valeriu Onițiu stud. phil.

C) Comisiunea literară.

Preș.: Virgil Onițiu stud. phil.

Referent: Ioan Costa stud. phil.

Membrii: Ioan David stud. jur., Iosif Diamandi stud. com., George Juga stud. phil., George Morariu stud. med., Ioan Onciu stud. tech.

* Delegațiunea congresuală pentru afacerile de despărțire ierarhică de către s'eri, — după cum cetim în „Biserica și Școlă“, — s'a intrunit Duminică trecută în Arad sub presiunea Pré Sântiei Sale parintelui episcop Ioan Mețian și a rezolvit mai multe agende avizate la compentința sa prin congresul național-bisericesc.

* (Act de binefacere.) Primariul orașului Sibiu a primit în zilele trecute 25 fl. 62 cr., venitul curat al unei reprezentațiuni de diletanți într'o casă privată. Bani sunt meniți a se ajutură cu ei școlari săraci din Sibiu fără deosebire de confesiune, ori naționalitate.

* (A 25 aniversarea a universității române.) Eri la orele 3 p. m. a avut loc în sala senatului a 25-a aniversare a fundării universității din Bucuresci. La acesta serbare scrie „Democrația“ din 24 Octobrie, au asistat M. S. regele însoțit de A. S. R. principele moștenitoriu. Maj. Sa și A. S. R. au sosit pe la orele 3 și au fost primiți de către d-nii ministrii L. Catargiu și Boerescu. Îndată după sosirea M. S. și A. S. R. dl Al. Orăscu, rectorele universității, a pronunțat un discurs, în care a schițat peripețiile, prin care a trecut învățământul nostru până la fundarea universității, progresul făcut în 25 de ani dela fundarea ei, meritele profesorilor, cari au contribuit la numărul elevilor, ce au frecuat universitatea până ași, — îmbunătățirea universității precum și lipsele ce îndură ași universitatea și pe cari d sa le constată cu destul regret. Acest discurs a fost foarte viu aplaudat. După acesta a vorbit d. ministru al cultelor și instrucțiunii publice, carele asemenea a arătat meritele mai multor profesori cari au lucrat pentru îmbunătățirea facultății precum și marele progres făcut de universitate sub augustul patronaj al M. Sale regelui. M. S. Regele a răspuns dlui rectore și dlui ministru, că este vesel a presida astăzi aniversarea fundării acestei universități; constată cu multă bucurie progresele făcute de universitate în timp de 20 ani de când o are sub patronajul M. Sale și speră, că peste 25 ani și nepotul M. S. va constată acelea și progrese, când va presida nunta de aur a acestei universități.

În urmă a vorbit dl Al. Odobescu, care a ținut o cuvântare asupra vieții și activității repausatului Petrache Poenariu, unul din primii profesori ai universității. Au asistat la această serbare toți ministrii, președintele înaltei curți de compturi, mai mulți membrii dela curtea de casație, dl ministru plenipotențiar al Franciei, al Angliei, secretarii legațiunei ruse și secretarii legațiunei Turciei, dl general Florescu preș. senatului, dl Sturdza membru al academieii, I. P. S. Sa Mitropolitul primat, P. S. Sa epis. Rimnicului și P. S. S. episcop. Dunării de jos, dl primariu al capitalei, toți profesorii universității și un mare număr dela cea din Iași precum și o delegație a studenților acelei universități. Serbarea s'a terminat pe la orele 6 s'era.

* (Distincțiuni.) Președintele republicei franceze a numit cu prilejul oșpeției, pe dl George Bibescu mare ofițer al legiunei de onoare; Nicolae Blaremburg comandant; Cozadini și Ion Lahovary

oficieri; Manu, Lynche de Moissac, Konya și Zerlendi cavaleri; d. d. Esarc și George Lahovary au fost numiți oficieri al instrucțiunii publice, și Lugomirescu oficer de academie.

* (Avis.) Sâmbătă 9 Noembrie n. a. c. va avea loc în localul restaurantului „Pankiewics” (Navara) o convenție impregnată cu dans, la care se invită prin această întreprindere română din loc.

Inceputul la 8 ore seara.

* (Necrolog.) Subsemnații cu inima sfâșiată de durere vin a anunța tuturor p. t. rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că prea iubită lor, soția, mamă, fiică, soră și cumnată *Ludovica Punteanu* născ. *Pataki*, după o bolă lungă și înfiorătoare, în floarea etății de 25 de ani și în al cincilea an al prea fericii sale căsătorii, a încetat din viață Marți în 24 Octombrie 1889 la 7 ore dimineața, împărțită cu sântele sacramente.

Rămășițele pământesci ale scumpei defuncte se vor depune spre eternul repaus în cimiteriul gr. or. din loc Joi în 26 Octombrie v. la 1 ora d. a., la care tristă festivitate invităm pe toți condolenții.

Vingard, 24 Octombrie, 1889.

Ioan Punteanu preot ca soț, *Ioan și Marta Pataki* ca părinți, *Eugeniu și Corneliu*, fi. *Asineta Punteanu* ca sócră, *Alexandru, Carolina, Ana, Andreiu, Ioan, ca frați. Pavel, Carolina, Ismail, Maria* ca cumnați.

* (Tesaurul dela Șimleul-Silvaniei).

Direcțiunea muzeului național din Budapesta a adresat o scrisoare către magistratul orașenesc din Șimleul-Silvaniei, în care declară, că în sensul unor ordinațiuni regesci și după usul de acum, statul nu mai e aplicat să rescumpere tesaurii aflați după prețul lor ca obiect de artă, ci numai după valoarea aurului lor. După cea din urmă versiune, statul are să plătească ca rescumpărare 36 mii fl. Acum însă unuia dintre aflătorii tesaurilor, anume lui *Ioan Oltén*, i se oferă numai a treia parte din suma de 4544 fl. va se dăca nici valoarea aurului, deosece de 5595 fl. Foile magiare se bucură de acesta și își bat joc de neîndreptățiții Oltén. exprimându-și speranța, că în cele din urmă Oltén va preferi să primească și bani puțini, decât se porțe proces lung și în urmă să suporțe și spesele de proces.

* (Urmările comasării.) Tribunalul din Bistrița a adus cărele trecut sentința asupra țeranilor din Șieu, cari au fost acușați pentru crimă de omor. Se știe, că marele proprietariu *Michael Schwarz* a cerut anul trecut comasarea. Acesta faptă a provocat în comună o adevărată răscolă și s'a dat parola, că dacă nu se va pute împedeca comasarea Schwarz se-i cadă jertfă, căci prin comasare jumătate din locuitorii comunei rămăneau săraci ca napul. În noptea dintre 9 și 10 Iunie s'au descărcat două puscături pe ferestră asupra lui Schwarz, în urma cărora Schwarz, deși nu picase mort a fost totuși grav rănit. Acușați au fost 14 țerani dintre cari au fost condamnați *Iohann Strehler, And. Smid, I. Schwarz* la 3 ani închisorie; *Mih. Sadler, Mih. Bloch, And. Schuster, I. Bloch* la 2½ ani; *M. Dorsi, I. Lórinz* și *I. Sadler* la 1½ ani. Condamnații au înaintat recurs.

* (Activarea oficerilor de rezervă) Aspiranții, cari au făcut examenul de oficer în rezervă și vor să se inactiveze au a-și asterne suplicele până la 1 Decembrie n. c. deobligându-se că e gata ca să facă la termen examenul teoretic și practic de oficer în serviciul activ. Convocarea la probă o poate cere pe 1 Ianuarie, ori pe 1 Mai, în tot cazul însă are a se însinua în suplică termenul convocării.

* (O bună măsură) Foile din România anunță că s'a înat dispozițiuni din partea statului ca banii ce se trimit cu mandate postale să se plătească imediat, când și se aduce mandatul dela postă prin factorul postal. Acesta măsură e foarte bună, căci se întâmplă de nu ai totdeauna timp a merge la postă și a accepta multă vreme când e imbulzala.

* (Viață lungă.) Foile din România înregistrează foarte des cazuri de morțe, în cari defunctul a ajuns o viață de preste o sută de ani. În zilele trecute chiar „Monitorul oficial” a comunicat că în ziua de 5 Octombrie v. a încetat din viață locuitorul *Păun Dița* din comuna Simnic, județul Dolj, în vârsta de 150 ani.

* La recercarea dlui *Petra Petrescu* declarăm, că nu dsa este autorul corespondenței din Brașov, după cum se presupune în „Românul”.

Bibliografic.

„Transilvania” Nr. 21—22 din 1—15 Noiembrie 1889, au apărut cu următorul sumariu; Primul bancheriu. — Școala de fete cu internat în Oravița. — Monografia unor biserici românești din Transilvania. — Diagnosele Cryptogamelor vasculare. — Dare de seamă despre banii încuși la despărțământul Nr. II. cu ocaziunea adunării generale a Asociației transilvane în 27 August 1889 în Făgăraș. — Pro-

ces verbal al comitetului Asociației transilvane pentru literatura și cultura poporului român, luat în ședința dela 4 Octombrie n. 1889. — Consemnarea contribuțiilor făcute în favorul școlii superioare de fete a „Asociației transilvane” pe căla dlui Parteniu Cosma, din 1 Ianuarie până la ultima Iunie 1889 (Urmare). — Pofa redacției.

În editura tipografiei diecesane gr. or. române a Aradului, a apărut „Călindariu” pe anul dela Christos 1890, anul XI. Prețul 30 cr.

Folosul lucrului de mână în școala poporală.*)

Onorabilă adunare!

Fiind subscrisul însărcinat din partea onoratului comitet central al reuniunii noastre învățătoresci cu prelucrarea și prelegerea temei intitulată „Folosul lucrului de mână în școala poporală” mi iau voie a dezvoltă această temă prin cele următoare:

Precum se vede din textul temei, subiectul laborator este mâna, era obiectul produsului dezvoltat prin dexteritatea acesteia.

Mânilor, precum scim, sunt servitorele spiritului omenesc, sunt acele membre, cari eșecută mandatele primite, dela spirit și după impregiurări, precum pot ele eșecută opurile cele mai mărețe, pre cari adeseori trebuie să le admiri, tot asemenea pot efectui și lucruri de aceea, ce stărnesc în om disgust, antipatie, ba chiar și condamnare.

Noi însă în cazul de față vom evita lucrurile umbrăse, ce rezultă atuncia, când omul nu se află la înălțimea chemării sale ca ființă superioară, când spiritul adecă este conturbat și nu domnesce preste corpul său, și vom privi pe om ca pre ființă cea mai aleasă, și vom primi în om ca pre ființă după chipul și asemănarea celui etern și dela care nu avem să așteptăm decât fapte bune și mărețe spre lauda și mărirea Creatorului său.

Mâna, respective mânilor, sunt acele mijlocitoare, prin cari omul își asigură existența sa, ba putem afirma cu siguranță, că lipsindu-i omului mânilor, el ar fi nu numai ființa cea mai debilă și mai neajutorată, ci existența lui pe pământ, ar fi imposibilă.

Căci în lipsa mânilor cum ar întrebuița plugariul plugul și sapa, ca să scotă pâinea din pământ? Cum ar prelucra lutul, lemnul și ferul la pregătirea clădirilor pentru locuința sa și adăpostirea animalelor și a produselor sale? Cum s'ar transplânta știința din seculi în seculi, și cum s'ar păstră în memorie cele întemplate și petrecute cu sute și mii de ani înainte de existența noastră? dacă nu mâna prin arta și dibăcia ei ar fi păstrat acelea pe hârtie, lăsându le astfel moștenire din generațiune în generațiune, din secul în secul: și câte alte nenumărate cari să eșecută tot numai prin mijlocirea mânilor și în fine prin ce și ar manifestă omul simțul de venerațiune și pietate față de Creatorul său (Dumnezeu).

Constatat odată, că mânilor sunt așa de scumpe pentru om, — și că pot efectui lucruri admirabile, — apoi chemarea noastră este, ca pe decestea încm de timpuriu, din frageda copilărie, să le deprindem la laboriositate și să le aducem în pozițiune spre a fi gata a efectui cu deosebire tot felul de lucruri bune și folositoare.

Și ore unde ar trebui ca să se înrădăceze în copii simțul și iubirea de laboriositate respective de lucru? Fără îndoială în casa părintescă! dară fiind-că casa părintescă în cele mai multe cazuri nu poate satisface pe deplin nici acestei chemări, nu rămâne alta, decât și aci ca și la luminarea intelectuală, să vină într'ajutoriu școala, și adecă școala poporală, căci ea are chemarea a pregăti pre tinera generațiune, cu toate cunoștințele necesare atât teoretice, cât și practice, spre a pute deveni în viața practică buni membri și folositori atât lor, cât și omenimei întregi, căci școala este izvorul științei și al progresului.

Desvoltarea omilaterală este principiul general al educațiunii; dar ore școala noastră poporală, precum este ea astăzi organizată garantează dezvoltarea omilaterală? În cele mai multe cazuri nu.

Căci obiectele de învățământ cari se predau în școala poporală, agere și îmbogățesc numai spiritul, pre-când puterile corpului pentru trebuințele vieții practice, rămân nedezvoltate, cu deosebire mânilor cele mai necesari organe ale corpului omenesc, nu-și primesc deprinderea recerută spre a fi gata a efectui tot felul de lucruri folositoare pentru agonisirea mijlocelor de traiere. Deprimirea ce se da în școala poporală dela scriere, deprimirea ceput nu este de ajuns! pentru-că nu toți vor avea chemarea de a pute trăi după penă. Poporul nostru în partea cea mai mare este lucrătorii de pământ, de aceea școala poporală are chemarea a pre-

*) Elaborat cetit în adunarea generală a reuniunii învățătorilor din districtul Sighișoara. Red.

găti pe fi acestui popor și pentru viața practică, ca să știe scote și folosi ori-ce produs al pământului, ce este lăsat dela Ddieu omului, ca material pentru câștigarea mijlocelor de traiu. Se dăca cultivătorii de pământ sau plugariul carele lucră cu plugul după plug să trăească. Ei! dară scim, că pământul produce o mulțime de plante, ce cresc numai sub îngrijirea eschisivă a naturii, fără a fi îngrijite sau cultivate prin măestria omului, ba unii privsec aceste plante, ca pe nisce plante netrebnice, menite numai spre a împedeca lucrarea sa în cultivarea pământului. Câte estinderi mustose nu se află pe unele locuri, acoperite cu: trestie, răchită, papură, pipirig etc. la cari omul adeseori priveșce cu dispreț și caută să-și răsbune așese lor, nimicindule prin foc, și prefecându le astfel în cenușe, aceea ce natura a dat spre folosul omenimei ca un izvor de subsistență. Câte obiecte se pot pregăti din nuele de răchită și pipirig precum: Corfițe, coșuri etc. de mărime variată pentru diferite trebuințe ale omului, cu colore simplă sau artificioase. Câte obiecte folositoare s'ar pute pregăti din papura, ce putrezesc prin mocirle, în pământ neapt pentru alte plante, precum: corfițe, coșuri pentru pâne, rufe, albine, apoi stergătoare, rogojine, îmbrăcarea obiectelor frangibile etc. ect.

Mai este apoi și alt material pentru deprinderea mânei, care deși nu este așa rentabil din punct de vedere al câștigului, totuși cauză pentru tinerime ocupațiune plăcută, și i reține dela efectuarea multor lucruri dăunose; precum este împletirea diferitelor obiecte din pîr de cal, și în fine împletitura de paie și pregătirea pălăriilor de paie pentru vară.

(Va urma)

Avis.

Se aduce la cunoștința onoratului public român, că societatea „Petru Maior” a junimei române din Budapesta dispune încă de număröse exemplare din opul „Istoria pentru începutul românilor în Dacia”. Acest op interesant pentru fie-care român și om inteligent, care se interesează de trecutul națiunii române și de argumentele, cu cari Petru Maior încă pe la începutul vécului de față a documentat originea latină a românilor, este prea nimerit cadou pentru fie care școlă română și ar merita se nu lipsescă din nici o bibliotecă română. Atragem deci atențiunea onoratului public român asupra acestei cărți prețioase.

Ea se poate procura dela societatea „Petru Maior” din Budapesta, IV, Só utca Nr. 6, cu prețul de 75 cr., cu expediție cu tot.

Mulțămită publică.

Mai mulți p. t. domni din Sibiiu în urma unui morb, ce me face necapace pentru suportarea oficiului meu învățătoresc vędându-me ajuns cu o familie numerosă în cea mai mare lipsă, pętrunși de simțul de caritate a binevoit a me ajutoră prin unele contribuiri în bani pe o listă de colectare, pentru-care binevoitori sprigin i rog să binevoescă a primi respectuoasa mea mulțămită și pe această cale, rugând pe bunul Ddieu, ca pentru sumele contribuite, să le răsplătescă în sutit.

Porcesti, 22 Octobrie, 1889

Nicolau Bucsa, fost învățătoriu.

MONITOR.

42

Calendarul săptămânii

29 Octobrie — 4 Noiembrie.

29 *Duminecă*: Anastasia, Avramiu, Maria, Chirilă, Mineu, Sava, Stratilatul, Ana, Melitina, Atanasiu. 30 *Luni*: Zinovieu, Zinovia, Melitina, Marcian, Alesandru, Cronion, Iulian, Macariu, Evtropia, Cleopa, Iosif, Asteriu, Claudiu, Neon, Neonila, Tertiu, Marco, Just, Manuil, Dometiu. 31 *Marti*: Stachiu, Ampliu, Urban, Aristovul, Narchis, Epimach, Iacob, Stefan, Varnava, Trofim, Dorimedont, Cosma, Damian, Sava Vas, Avramiu, Pes, Selev, Stratonic, Gordian, Epimach, Nicolau. 1 *Noiembrie Mercuri*: Cosma și Damian, Chirienu, Iuliana, Chesariu, Dasiu, Ioan, Iacob, Erminigeld, Ciprian, Iulian, Iacob cel nou, Iacob diaconul, Dionisiu Monachul. 2 *Joi*: Achindin, Pigasiu, Aftoniu, Elpidifor, Anempodist, Evdocsiu, Agapiu, Marcian. 3 *Vineri*: Achepsima, Iosif, Antala, Teodor, Sever, Androna, Teodot, Teodota, Ilie, Achemenid. 4 *Sâmbătă*: Ioanichiu, Nicandru, Ermeu, Porfiriu.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 29 Octobrie a XXII-a dela Rusalii. Cântările din Octoich tonul 5 și din Mineii ale zilei. La Utreniă Evangelia invierii a 11-a. Catavasia: „Deschide-voiu gura mea”.

Loterie.

Mercuri în 6 Noiembrie 1889.

Sibiiu: 2 72 24 61 6

Bursa de Viena și Pesta.

Din 4 Noiembrie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.66	5.65
Napoleon	9.45½	9.46
100 marce nemțesci	58.30	58.30
London (poliță pe trei luni)	118.70	119.00

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„**Amicul Familiei.**“ Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**“ Ziaru bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valorose, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl. autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dăca, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și dezvoltat cu multă îngrigire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câtevava din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita să nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoțelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herma și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosă sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săténului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Catechese pentru pruncii scolari din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Badu, paroch gr. cat. în Sășugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramureșului etc. etc. Edițiunea II. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebuc localisată de Irina Sonăa n. Bogdan. Prețul unui esemplariu 10 cr.

Infuința mândriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui esemplariu 30 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla populară pentru învățători și preparanți. Broș. I scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sârbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-eare sârbătoare, — care arăta timpul întroducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întâmplare în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea ömenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali: — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întroducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, möse, buni, străbuni, străbune, 8 — a nepoților dela unchi și mătușe, 9 — dela nemuri și consăngeni mai depărtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amăsurat tuturor cerințelor preoțmei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordantele tradițiunei, în două limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Rezultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioșif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul spedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminarul archidiececan din Blaș, actualminte vicariu archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele re-erate de relațiunile și lipsele băeților nostri, ăr ceremoniile bisericesci, întocmindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are să o observe catechetul față cu discipulii sei. Acesta scriere are să fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinților la instrucțiunea religioasă-morală, ce au să o dea micilor băeți. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — esemplariu 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți părintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sânti părintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluși sânt părinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icône frumoase. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a.

[8] 20-50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania,
unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.